

ЄНДИК Ростислав-Роман Дмитрович (псевд.: Роман Дмитрович, Роєн; 28. 04. 1906, с. Залуччя, нині Коломий. р-ну Івано-Фр. обл. — 16. 02. 1974, м. Мюнхен, Німеччина) — письменник, публіцист, антрополог. Дійсний член НТШ (1933). Закін. Коломий. гімназію (1925). Здобув ступ. д-ра філософії з антропології у Львів. університеті (1930), навч. у Берлін. університеті. До поч. війни жив у Львові та на Гуцульщині, враження про цей час лягли в основу зб. новел «Регіт Арідника» (1937); також видав зб. оповідань про О. Довбуша «Проклін крові» (1934), поезії в прозі «Білі ночі» (1936) та драму про героя укр. визв. змагань, сотника УСС Ф. Черника «Черник» (1938; усі — Львів). У біогр. брошурі «Адольф Гітлер» (Л., 1935) аналізував, зокрема, причини популярності ідей А. Гітлера у Німеччині, резюмувавши наприкінці: «Куди-б він не привів Німеччину, в ХХ віці йтиме вона з печаттю його духа». На поч. 2-ї світової війни оселився в осередку укр. біженців у Кракові, де опублікував зб. новел з життя зх.-укр. інтелігенції «В

кайданах раси» (1939), «Зов землі» та «В ударі з життям» (обидві — 1940). Після війни працював проф. і ректором (1961–74) Укр. тех.-госп. інституту в Мюнхені, очолював Дім укр. науки (1963–74). Член Укр. нар. ради. Автор наук. праць з антропології українців, публіцист. книг про Д. Донцова («Дмитро Донцов — ідеолог українського націоналізму») та про воєнне минуле українського народу («Слово до братів»; обидві — 1955); зб. поем «Титан» (1948), поезій «Тріолети» (1953), новел «Жага» (1957; усі — Мюнхен). Творчість Є. сповнена гуцул. фольклор. мотивами і образами, романтизацією нац.-визв. боротьби; поезія часто стилізов. під нар. обрядові пісні.

Основні праці

Антропологічні прикмети українського народу. Л., 1934; Антропология українців // Географія української та суміжних земель. Т. 1. Л., 1938; Вступ до расової будови українців. Мюнхен, 1949; The era before Shevchenko // Ukrainian Review. 1961. Vol. 8, № 4; Entstehung, Eröffnung und Tätigkeit des Hauses der Ukrainischen Wissenschaften // Mitteilungen. 1965. № 1; Arbeits- und Förderungsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften // Там само. 1968. № 5.

Рекомендована література

1. Проф., д-р Ростислав Єндик: Некролог // Визв. шлях. 1974. № 3/4;
2. Дроздовська О. Єндик Ростислав // Укр. журналістика в іменах. Л., 2003. Вип. 10;
3. Мафтин Н. На перехресті політики й естетики: Проза Жигмонта Процишина та Ростислава Єндика // Мафтин Н. Західноукраїнська та еміграційна преса 20–30-х рр. ХХ ст.: Парадигма реконквісти. Ів.-Ф., 2008.

Г. П. Герасимова

Бібліографічний опис:

Єндик Ростислав-Роман Дмитрович / Г. П. Герасимова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19885>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).